

ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ
ବିଦେଶୀ ପତ୍ରିକା

ନଂ 15

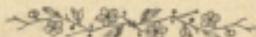

ମୋହମ୍ମଦ ରଜା ପାତ୍ରମାର୍ଗୀ—ଏକାଶରୀର,

შინაარსი

I—ერუბის ჩიტილი.—დექემბერი, ა. ევდომევისა	3
II—არჩილის სიზმარი. —ივანევისა	6
III—სირენის შეილობილი. —(თარგმანი) დ. ელიაფასი.	9
IV—მონაცირე.—ერთ მოქმედებიანი ქოშედია, (რუსელი) ნიკო შესაბამის	13
V—ძელლი და ბავშვი.—(ბავშვობეთებული) დ. ბორგაძეს	19
VII—ეირის თავგადახივალი.—XVII სეილის შეპირდები, (ფრანგელი) ან. აშილახვისა	21
VIII—ა) გასართობი,—ბ) რეპუსი და ალსნი.	24

କବିତାରେ

ቍዴራል ፭፻፲፭ ፪፻፲፭

Nº 15

Տպանական 1909 թ.

გინაარსი

I—კრუხის ჩიტილი.—დექემბერი, ა. ეკვდოშემდგარის	3
II—არჩილის სიზმარი.—ივნისის	6
III—სირენის შეილობილი.—(თარგმანი) დ. ეჭავავასი	9
IV—მონაცირე.—ერთ შოქმედებიანი ქოშედვა, (რესულით) ნიკო მაჩიბლიას	13
V—ძილლი და ბავშვი.—(გადმოყენებული) დ. ბოცვაძისა	19
VII—ეირის თევებიდასავალი.—XVII სკოლის შებირდები, (ფრანგულით) ან. აშილახვინისა	21
VI—ა) გასართობი,—ბ) რებუსი და ილსნი	24

პრუხის ჩივილი

რი-და შემრჩა ორთა
რვიდამ ეს ორი წიწილი,
ძერამ და უვავდა გამიქრო
ნაწა შვილების სინსილი!

ჯერ იუო, ჩემი ქოჩორა
წაიდო მერამ ტექშა,
მეორედ — უვავი დაგვეცა,
მიგწვდი პრეჭალებით უელშა.

მაგრამ მომტაცა უვითელა,
მისი წივწივი მესმოდა,
კტიროდი, კიცრემლებოდი,
მთელი ღღე ბული კვნესოდა!

არც დედოფალამ დაგვაჭრო,
მოგვასწრო შამბნარებმია,
ორიც თავისით მომიტვდა,
მე ჩავდე სამარებია.

წავიდა, გამინიორწელდა
ოჯახი მოძენებული,
შევრცხვი, გავწილდი ქათძებმი
ერთ დრომი სახელ-ქებული.

ეს თრი-და მეავს თრათა,
ღმერთო, მაკმარე ჭირია,
მეც პირობას ვდებ, რომ ვიურ
მომეტებულად ფრთხილია.

თორე ის ჩვენი ბებერი
უავარკნით მიტევს მალ-მალა,
მწევლის და მკრულავს ერთიან,
საჭენეც სადღაც დამალა.

დადის და თანაც ბუზდუნებს:
„მელამ წავიღოს, კრუნოვო,
ვერ მოუარე წიწილებს,
მე ცეცხლმი გასახუსოვო“!

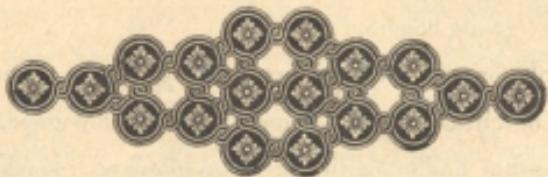
ადარ დამიღვავს საბუდარს—
მე ვაცნევ გულის წერომაზე,
მუქრაზედაც ეტეობბა,—
თავს მოჭრის შემთღომაზე.

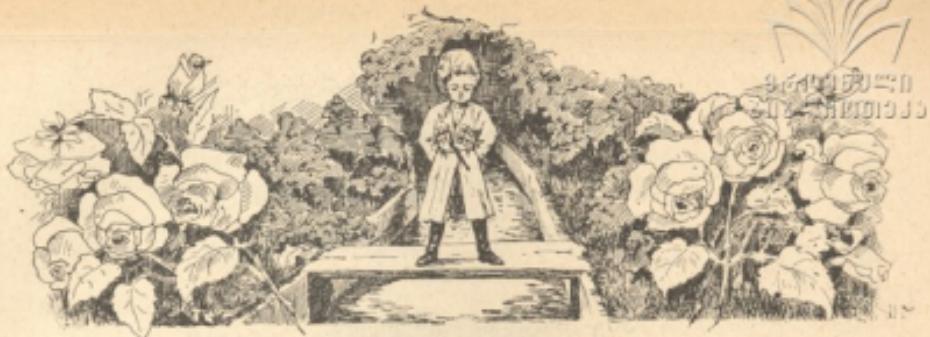

რა ვქნა, რა ჩემი ბრალია,
მტერი მუცლია მრავალი,
დათის გულისათვის, მირჩივ
თქვენ მაინც რამე წამალი.

ასე სჩიოდა ქრებუნა,
ურთებ ქვემ შეესხა შვილები,
ნისლივით შემოჰქვეოდა
გულზე დარდი და ფიქრები!

©. ევლოშვილი

არჩევნის სიზმარი

 პრილის დოუბლიანი დილა იქთ. ნისლი
მძიმე ტკილიდ გწვა დედ-მიწას. თედორ
სადაფიანი ლოკოვინა დაიწირა, რქებზე დ
აღვირი აჭკიდა, სადაფის ზურგზე პატარა უნდავირი მოაგვა-
რა, უზანგები გაუყეთა, ძემსვა ზედ და გამისტუმრა საჯირი-
თოდ. თითონ წიგნები და რვეულები ბოსჩაძი ჩაიწეო და
სკოლისაჭენ გაემგზავრა.

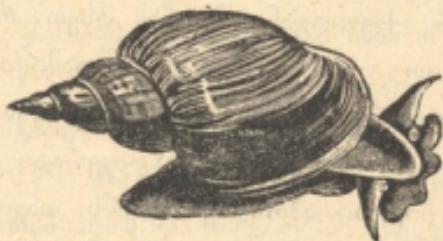
ჩემს სისარულს ხახდვარი არა ჰქონდა. ვფიქრობდი, ადგემდინაც მოწია ბევრი მეტქი და მიხაროდა. ერთი-ორი ძემოვკარ ფეხი ჩემს რაშს და ვფიქრობდი ქვეწის მოვლას, მაგრამ რაძი მეტად ზანტი გამომადგა. ძლიერ-ძლიობით მიღოდავდა და, მეტი რა გზა იუო, მოთმინებას მიგეცი თავი. გამეგონა, მოთმინებითა და ბეჭითობით ეველაფერი გაპეოდება. წამი დღეთ მიმჩნდა დასაბათი — თვედ. ლოკოვინას ზანტი სიარულს ჩემის გრეხითა და კლაკვნით ვასრულებდი. ხან აღვირს გქაჩავდი, ხან უზანგებს ვცემდი და ასე ვმოგზაურობდი. მაგრამ ვერას გზათ ჩემს სურვილზე ვერ გაჯტარე ჩემი მერანი. სულ თავის ნებაზე იდგა და ბირდაპირ ვაძლის სისაკენ მიუძრებოდა. მუებალოვდით ამ ხეს და შიშმა ამიტანა. მეგონა, თავს ვერ მევიკავებ მეტქი, მაგრამ დახეთ ჩემს იდბალს, დიდის მოხერხებით აცოცდა ხეზე ჩემი მერანი და

შეც ზედ შესკუპული ვძოგზაურობდი ხის პეტროსა კენტრიული რძა ნიავა ნისლი გაჭინტა. აგერ მზეც წამოდგა თვალის სავარმლიდგან და ქვეების მოწეალების თვალით გაზღოვნება. ჰავერმა კრიალი დაიწეო, დედამიწა გამხიარულდა. ჩიტებმა გალობა მორთეს და აბიბინებულ კუჭილის ცვარი ბრილიანტებს დაქსგავსა. აღარ ვიცოდი, რაზედ შემეჩერებინა თვალი. ეოველის მხრით მომხიბლავი სურათი მეხატებოდა. აგერ ჩვენს ჰატარა მთის კალთაზე, რომელიც თითქოს ლილაში ამოვლებულის ლენაქით შემოსილიყო, გიგლაბანთ ნიკა კომბლით ხელში ცხვარს მიერეკებოდა. იქით, წეართხე ჩვენი ძროხა წეალს დასწავებოდა და ნიმა ხბო იმის გვერდით კუნტრუმობდა. მარცხნით მეზობლის ჰატარა გოგოები ბატებს უდგნენ, მარჯვნით მუშები დედამიწას ოფლს აწურებდნენ და ერთი მათგანი ისეთის ნაღვლიანის კილოთი ამბობდა სიმდერას, თითქოს ზედ დასტირისო. მხოლოდ, როცა ზევით ავისედე, შევერთი, გული ამიტოვდა ამოდენა ცის დანახვით, რომელიც ხის წვერიდგან უფრო დაუსრულებელი და ხაშიძი მომენტენა, ვიდრე ქვევიდგან. მაგრამ ისეთ რამ თვალის წარმტაც სილამაზით იუო სავსე ეს დედამიწის ქუდი, რომ თვალი ვერ მოვაძორე. ვლამობდი გამეჭვრიტა ცის დასასრული, მაგრამ ამაოდ. მხოლოდ ფერად-ფერადი ჭარი მოსჩანდა. ხანდახან კიდევ ჩიტები აპობდნენ ჭარის თავის ფრთებით და აგერ-ეგერ ძორის მთის მწვერვალიდგან მომავალ ღრუბლის ნაწრები მერცხვენილებივით მიეჩქარებოდა ზღვისაკენ. ქრთი მათგანი ბამბის ქულასავით თეთრი იუო და აუჩქარებლად მიემზავრებოდა. იმასაც ჰირი დასავლეთისაკენ ჭერიდა. აგერ ძერები ხავარდობდნენ ჭარის სიკრცეში და ერთმანერთს თავს ევლებოდნენ. ეგერ ტოროლა აფრენილიყო მაღლა და დილის გალობას ამბობდა. მომხიბლავის ხმით გალობდა სწორედ. ძეც აფრენის სურვილმა ამიეროლია. გავშალე ხელები და ვის-

კურე ჩემის მერანიდგან. თურმე ფრენა შემძლებოდა, ამავრიცხა
სულ ქვევით-ქვევით ვურინავდი, მაღლა ფრენას-კი ვერ ვა-
ხერხებდი. მაინც დოდ ნეტარებას ვერძნობდი, სანამ გულადმა
ფრენა არ დავიწეუ. მსოლოდ, როცა გულადმა ფრენა დავიწეუ,
სულ ზეპით კინედებოდი და ამიტომაც გზა ვეღარ გავიკვლია
და თავით ხეს მიგეხალე, ზურგით მინდორზე დავეცი და ფეხზე
წამოდგომას ვერ ვახერხებდი. ტკიფილითაც არა მტკიოდა-რა.

კცდილობდი გადაბრუნებას და ადგომას, ხელები გავიქნიე და
მარჯვენა სული ძვირების მივარტე მაღსედა. თვალები გამო-
ვაჭრიე და დავინახე, რომ ლოგინმა ვწევარ. საჩეროდ ტანთ
ჩავიცვი და ბაღძი გავირბინე. იქ ლოკოკინები ბევრი დამ-
ხვდა და ცის სიკრცეში მარტო ტოროლა-და გულიანად გა-
ლობდა.

ივანელი

სირენ-ს შვილობილი

(რუსული)

ერთხელ გემი სირენა დაძით ადრიატიკის ზღვის
ნაპირს მიადგა. მეზდვაურები გადმოვიდნენ. ნაპი-
რზე რაღაც კალათი იპოვნეს. კალათი ბავშვი
იყო, ვაჟი. ასე სამის კვრისა იქნებოდა. შავგამე-
მანი, ლამაზი ბავშვი იყო, ერეობოდა იტალი-
ელი უნდა ეოფილიერ. მეზდვაურებმა ბავშვი გუმ-
ზე აიევნეს, მოხალლეს და ივანე დარჭვეს.

პატარა ვანო ჰქვიანი და გონიერი ბავშვი
გამოდგა: ერთის წლისა რომ ვახდა, მშვენივრად სცნობდა მე-
ზდვაურებს. გამოკვდებოდა და ხან ერთს მისმახოდ „მიას“,
ხან მეორეს. ერთობ ბევრი „მიები“ ჰქვდა ვანოს. მიებიც
სცდილობდნენ, ვანოს მოკლა ერთმანეთისათვის დაესწროთ.

სირველ ხახებმი ვანოს საწოვრით აძლევდნენ რძეს. მერ-
მე წვნიანის და ფაფის ჭმება დაუწესეს.

სამის წლის ვანო სპეც თავისუფლად დასკირნობდა ბა-
ქანზე, აფიცრები „ჩესტს“ უკეთებდა და ისიც იცოდა, რო-
გორ უნდა მიემართა მათოვის. მაგალითად: თქვენთ კეთილ-
შობილებავ, თქვენთ მაღალ-კეთილშობილებავ და სხ. ეველის
ძაღიან შეუვარდა პატარა ნებიერი: გემის უფროსს, აფიც-
რებს და მეზდვაურებს; ეველაზე მეტად კი მეზდვაურებს. კა-
თილ „მიების“ თავიანთ თავს ერჩივნათ თავიანთი გაზრდილი.

მაინც შეუძლებელი იქო არ შესევარებოდა კაცის ეს შეუძლებელი რი, საღი, ლოვებ დატკრუცელი ლამაზი ბიჭუნი, მუდამ მხიარული, ალერნიანი და ტიტინა.

ღრმ მიდიოდა. ვანო იწრდებოდა, უპე ათის წლისა გახდა. ამ სანძი ბევრმა მეზღვაურმა გაათავა სამსახური, სხვები მოვიდნენ, მაგრამ ვანო იმათაც ისე შეიუვარეს, როგორც წინანდელებმა. ამ გვარად ვანო ერთის ხელიდან მეორეში გადადიოდა. მეზღვაურები ასწავლიდნენ გასართობად გემშე სამსახურის წესს და მოწაფის გონიერებით მაღიან ქმაროვილნი იუბნენ.

II

დიდის ხნის მოგზაურობის შემდეგ, სირენა ნავთსადგური შევიდა. გემშე სმა გავარდა, მაღე, მოულოდნელად ერთი ჯიდი და მრისხანე ადმირალი უნდა მოვიდეს გემის დასათვალიერებლადო.

შეიქნა ფაცი-ფუცი. სწორენენ, ჰრეცხდნენ, ჰოსკეკდნენ უკალაფერს. მეზღვაურებს ეოველ დღე ასწავლიდნენ, როგორ უნდა მიეღოთ ადმირალი როგორ უნდა მოქცეულიერდნენ, რომ მისი უურადღება დაემსახურებინათ. ვანოც ახლებში შემოსეს, ახალი ქუდი უეიდეს, რომ ისიც, კოსტად გამოწეობილი, დაჭხვედრიდა დიდ ბობოლას. არ მოვიდა ადმირალი და მეზღვაურებს ტეულად ჩაუარა ამდენმა სამსადისმა. გადასწევატეს, ადმირალი არ მოვათ და მოსვენებას მიეცნენ. წესისამებრ ადარ მორიგეობდნენ და ხშირადაც სტოვებდნენ თავიანთ სადარაჯოებს.

მრიელაც მოსტეულდნენ. ამირბარი მოულოდნელად გახნდა.

გახნდა სწორედ იმ ღროს, როცა არავინ მოელოდა.

ამ ღროს ვანო გემის ჰატარა ზარბაზნის შორი-ახლო იდგა და გაჲეურებდა ზღვას; ვანოს ზღვა, საევარელ „მიებს“ შემდეგ, უკელაფერს ერჩივნა. იდგა ვანო და ლურჯად მოკამპამე ზღვის ცქურით სტებბოდოდა. უცრად დაინახა, რომ გემს ნავი მოადგა, იქიდან ადმირალი გადმოვიდა და პირდაპირ გემშე აიჭრა.

ვანო წამევე გამოუტიმბა ადმირალს, ნამდევილ კარგი რიცოთ (ქუდზე ხელი მიიღო) „ჩესტი“ პაუპეთა და შესძინა:

— სცოცხლებდეთ მრავალ ქამიერ, თქვენო ადმარებულებაგ!

შენერდა ადმირალი. უკურებს, მის წინ მეზღვაურია, ნამდვილი მეზღვაური, მსოლოდ თითის ოდენაა.

— მეზღვაური ხარ? ეკითხება ადმირალი და დამილს ძლიერს იკავებს.

— დაად!

— ამ რაზმს ეკუთვნია?

— დაად!

— რამდენის წლისა ხარ?

— ბოისა.

— უჲ, რა ხნიერი ქოფრლხარ! გაიცინა ადმირალმა. — რა გქვიან?

— ვანო.

— ვანო, ზღვა გიუგარს?

— დაად!

— გემის რაზმი?

— დაად!

— მე?

— აქ კი ვანო გამტერდა, არ იცის, რა უთხრას. აბა, საიდგან უნდა უკარდეს ეს უცხო, მრისხანე ადმირალი, რომლის მოსკოვის ისეთი გულისა მცერით მოელოდნენ მისი საკვარელი „მიები“.

ვანო იბუჲება, ეოუმანმაბ, ხვნების, წითლდება და „შიუგარ-ხარო“ კი ვერა სთქვა. ეს ხომ ტეუილი იქნება და არ ვარგაო.

ადმირალი მიუხვდა ბავშვს გულის ჰასუებს.

— ეოჩად, ტეუილი არ გცოდნია. აბა, საიდგან უნდა გიუგარდე, როცა არ მიცნობ, — უთხრა ადმირალმა, მოწონების ნიშნად მსარზედ ხელი მოუცაცუნა და მოჰშორდა.

საუზმის დროს ადმირალმა ვანოზე ჩამოაგდო ლაპარაკი.

— მშვენიერი ბაგშვია, მომეცით, კორპუსში მცუცქმა, მაგრა ცერი ვამოვა. ბედს ნუ დაუკარგავთ ბაგშვსა.

გემის უფროსს და აფიცირებს გაეხარდა.

— მართლაც რომ ბედია. უბრალო მეზღვაურების შვილობილი აფიცერი ვამოვა. დაუძახეს ვანოს და გამოუკისადეს, რა ბედნიერებაც მოეღოდა.

ვანომ ამ „ბედნიერების“ გაგონებაზე ზღუქუნი და აწერ.

— არ მინდა, აქედან წასვლა, ნუ მომაშორებთ „მიების“, მინდა სირენაზე დავრჩე, დედის ოდნავ მიუვარს სირენა, მიუვარან „მიების“, მაუგარს აქაურობა. არ მინდა კორპუსი, ნება მომეცით აქ ვიცხოვოთ, აქ ვიმუშაო...

და ვანო დაემხო ადმირალის წინაშე. ადმირალმა მხრები მეიმუშნა.

— ახირებული ბაგშვია, თავის ბედნიერება არ ესმის.

ვანო კი ამ დროს ფიქრობდა.

— ქარგი ბედნიერება! „მიების“ მაშორებენ!...

რამდენს ეცადნენ, ჩაეგონებინათ ვანოსთვის, რა ბედს ჰქარება, მაგრამ ეოველმავე ცდამ ამაღლ ჩაიარა.

ვანო „მიებთან“ დარჩა.

ლ. ელიაზა

მონასტირი

მეთ მოქმედიანია ქოჭმია

(რესეზი)

8 ၃ ၁ ၂ ၁ ၄ ၆ ၀

მოხუცი	პეტრე-მონადირე
თებრი	სოფლის გოგოვბი.
ტახო	
აივი	გიგა-მწყემბი.
გიგო-მწყემბი.	
სოფლის გოგო	ბიკები.

(სცენა წირმოადგენს ტყეს. სოფლის გოგო-ბიკები მაყვალს ჰქონებენ და მღერიან: „კურადღელმა სთქვა, ჩირგვეში ვზივარ...“ და სხვა... თან-და-თან იშლებიან. სიმღერა წყნარდება. ისმის ძინილი: უუუ! უ!)

გამოსვლა I

შემოღიან ტასო და თებრი

ფასო უუუ!!! (ყურს უგდებს) ჰასუხს არ იძლევიან. აღბად მაღლიან შორის წავედით.

თებრი. შეგეძინდა?

ფასო. გზა რომ ვედარ ვიპოვნოთ? მერე რა ვქნათ? მზეც მაღვე ჩაგდა.

თებრი. (დასტინის) განა გზას ვერ იპოვნი? ჰატარია სომ არა ხარ?

ფასო. პოვნით კი ვიძოვნი, ქაჯმა თუ არ აგვირუნს უწევების
თემრო. ტასო! დაგავიწედა განა მასწავლებელის სიტყვე-
ბი? „ჭინკება და ქაჯმი არ არსებობენ, ეგ მარტო ზღაპ-
რებმიათ“.

ფასო. ეჭ! შენც გვერა. ისე ლაპარაკობს რაღა! გასსოვს,
მიხას რომ შესვდა ქაჯი, უძველებელი, საძინელი. ისეთი
შეძინდა საწეალს, ისევთით რომ...

თემრო. ეველამ იცის, რომ მიხა მშიშარია. მოუჩენა უთუ-
ოდ. აი, მე კი ქაჯებისა არ მეძინიან.

ფასო. დასეთ, რა უოჩადია... ვიცი, რომ მარტო დადი-
ხარ სოლიშე ტაში, მაგრამ შენც უფრთხილდი...

თემრო. ქარგია ერთი! რას მაძინებ... თვალი მოავლე ამ
არე-მარეს,— ამ მძვენიერ ბუჩებას... რა კარგია!.. მდელო ამ-
წვანებულა, მზე ლამაზად დაგვცემრის. ნერა დღე და ღამ აქ
ვიქნებოდე. არ მოვმორდებოდე ამ სურათს...

გამოსვლა II

თემრო, ფასო, კეკი

(შემოდის კეკი სიმღერით)

კეკი. აი, თქვენ სად ეოფილხართ!.. რატომ მაუვალს არა
ჰქორეთავთ?!

თემრო. ეჭ! რა დოოს მაუვალია, შენ დაჯეჭი და უური
დაუგდე, რა მსიარულად გალობენ ჩიტები.

კეკი. იიი!! თქვე ქალბატონებო... ჩიტების გალობას უურს
უგდებთ, სახლში კი ცარიელ კალათებს მიიტანთ.

თემრო. მერე რა უშაგს, რომ ცარიელს მივიტანთ... იცით,
გოგოებო, გაზაფხულზე ტევ უფრო მძვენიერია. რაღაც ჩუმი

სმაურობა ისმის. ჰაპას გვითხე და იმან მითხრა, ქვეყნის მიმდევარებულება, ჩემთ კარგო, რომ ბალასი იზრდებათ.

კიმი! გოგოებო! გისმით, ვიდაც მოდის!

ფასო. მემინიან! გავიქცეთ აქადან.

თებრო. არა, სჯობია სეებს მოვეფაროთ და გავიგოთ, ვინ არი (ხეებს ეფარებიან. შემოდის პაპა პეტრე. მძიმედ ჯოხს ებჯინება).

გამოსვლა III

თებრო, ფასო, კიკე, ბეჭრე.

მ. ბეჭრე. აი აქ დაუბებ მახეს, აქ კარგი ალაგია. კურ დავისვენო (ოლაგს ეძებს) ეჭ, მნელი ეოფილა სიბერე, მნელი! რა მაღე დავიდალე (ჯდება) ო... ხო... ხო!.. მოვწიოთ ჩიბუხი (ჩიბუხს ეწვეთ). დაიცადე, შე კუდამელავ! მოვიდებ ბოლოს, შე მაცდეურო! კურ ჩამიკარდი ხელძი! ცოცხალს აღარ გავიძებ. შენი გაიძევრობა აღარ გავა. დაშაცადე! (წამოდგება, ხესთან მივა, მახეს იგებს) ესე! მეორეს კი დიდ მუხის ძირში დაგსდგამ და მერე გავსწევ სახლძი... (გადის).

გამოსვლა IV

თებრო, ფასო, კიკე.

(ხეებს შორლებიან)

ფასო. ეს ხომ ჰაპა ჰეტრე იუო.

თებრო მენ რა გეგონა—ქავი?

კიკე. რას აკეთებდა აქა?

თებრო. მელას მახე დაუგო. წეულმა ხუთი ქათამი მეუჯიბდა.

ფასო. რა მოხერხებით არი გაპეთებული! სრულებით არა

სჩანს. მაუკლის ძებნაში შეიძლება ამ მახეში გაფრთხოებული მიანი.

ქმ. როგორ გაეხარდებოდა მოხუცებულ ჰეტრეს, რომ მე-
ლას მაგივრად ლამაზი გოგონა დაეჭირნა მახითა!

თე რო. მოდი მე ჩავადები, მოვიდეს და, აბა, ვნახოთ, რას
იტევის.

ქმ. არ ჩაეტევი, თორებ ძალიან სეირი-კი იქნებოდა.

თემრო. რა მოვიგონე, ეური ღამიგდეთ: ღაუმახოთ გიგოს,
აი იმ მწერეს. აქვე ცხვრებს უდია. ჩვენზე პატარაა, ადვი-
ლად ჩაეტევა.

ფასო. წავიდეთ, მაძ, ღაუმახოთ. თავისი ტეავი გადაბ-
რუნოს და ისე ჩაიცვას. ნამდვილ ღათვის ბელს ღაემზავ-
სება.

თერო (ტაშ შემოქმედეს). რა სეირია! რა სასაწილო ამბა-
ვი იქნება! გავიქცეთ ჩქარა! ღაუმახოთ.

ქმ. გავიქცეთ! მალე, მანამდის პაპა ჰეტრე მოვიდოდეს.
(გაიქცევიან. სცენა ცარიელი რჩება. მოკლე ხან შემდეგ შემორბიან
გოგოები და ბიქები, შემოქმედთ მწყემსი გიგო.)

გამოსახლა V.

ქმ. აი, აქ დააგო მახე. აბა, გიგო, გადაბრუნე ტეავი.

გიგო. მეშინიან. თოფი რომ ღამახალოს? ხომ მოძელავს!

თემრო. რა სულელი ხარ! პაპას ხომ თოფიც არა აქვს.
(გიგო ტაშ იცვამს გადაბრუნებით და მახეში ჯდება.)

ფასო. როცა ჰეტრე მოვა, ღმუილი ასტეხე, ეკონება, ნამ-
დვილი ღათვიბო.

გიგო. მეთილი, კეთილი! აგრე ვისამ.

ქმ. აბა, ახლა მივიმახლოთ. აა, ჰეტრე კიდეც მოდის.

ყველა. მალე, გოგოებო, მალე! (ხეებს უკან მიეფარებიან).

ერთი გოვოთავანი. ოთ, გამშეღებეს!
 მცორე გოვო. გახუმდი, თორებ გაიგებს.
 ყელა. მოდის, მოდის!

გამოსავალ VI

იქინივე და ბეჭრე

ბეჭრე. აი ასეთ ეკველბუფერი მზად არის... მობძანდი, მე-
 ლა-გუდა. რა ქარგი სიცელოს გაუჰქოთებ ჩემს ბებურის (გიგო ლმუის)
 ეს რა ამბავია? დმურთო ჩემო! ჩემს მახები ვიღიაცა ზის.
 ვნახოთ, რა პირუტევია. (მიუახლოვდება, გიგო ლმუის უმატებს,
 პეტრე შეზნებული უკან იწვა). დმურთო ჩემო! რა საძინელე-
 ბაა. ნეტა ვინ არი?! (მიუახლოვდება) ვერ გავარჩიე (გიგო ლმუის.
 პეტრეს ჯოხი უვარდება ხელიდან) მკონი დათვია, დმურთო შეძე-
 წიე! ასეთ რა უკო? მისკვდაც მექინია! ეჭ, რაც იქოს—იუთს.
 მივაღ ახლო. (კრძალვით მიუახლოვდება, გიგო გარუმებულია, მერე
 უცბიდ ლმუილით წიმოხტება). ხალისი! მიშველეთ, მიშველეთ!
 დათვი! (სოფლის გოგო-ბიჭები სიცილით გამორბიან.)

თებრო. დათვი! დათვო! აბა, ეჩვენე მოხუცებულ მონადი-
 რეს.

ბეჭრე. ეს რა ამბავია! აქ რად მოგროვილხართ?

კიკი. აბა, მეხედე, რომელ დათვიასა ქავეშინდა?

ბეჭრე. აი, თქვე ეშმაგებო! დამწინით განა? მოხუცებული
 გაცი სასაცილოდ ამივდეთ? დააცადეთ, სოფელში ეკელას უა-
 ბობ თქვენს კუდრაჭობას. მოგხვდებათ გაი-კაები! (გიგოს) მენ-კი,
 ცედლუტო, ეპელაზე მეტად გაგაწმენდინებ.

თებრო. ნე ჯავრობ! გაგეხუმრეთ! დამშვიდდი!

ბეჭრე. (გააჯავრებს) გაგეხუმრეთ! მოხუცებულ კაცს სასაცი-
 ლოდ იგდებთ განა? შატარები ხართ, უნდა მუშაობდეთ და თქვენ
 კი რაებს ჩადიხართ?!

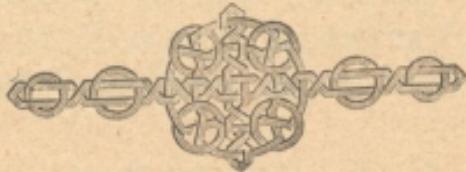
კიდე. გარება, კარგია! ნუ კავრობ. იმისთანა პირველი გამარჯვები, რომ მაღა გამხსარელდები.

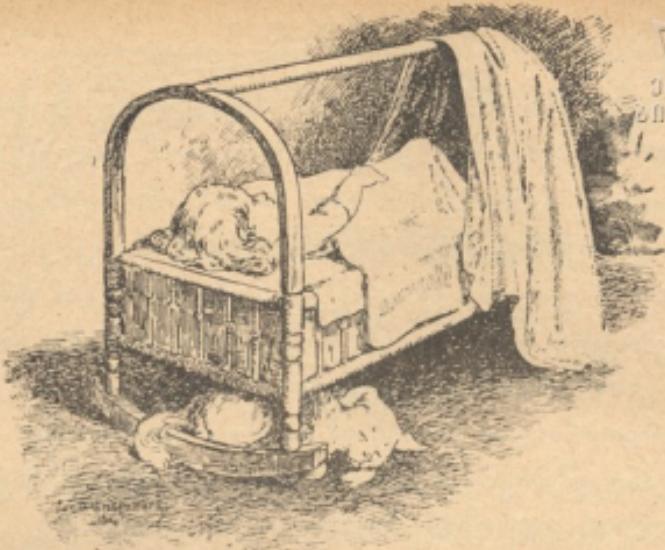
ბეჭრე. (გაჯარებული ხელს აქნევს) თავი დასინებულ! არც თქვენი სიმღერა მინდა და არც ბრალერი. დასიცინით მოხუცებულს, განა?

ჭაბუ. კეტმ, აბა, დაიწევ. (მღერიან: „ცანგალა და გოგონა“-ს. პეტრე ბურთხუნებს. თავშიალუნულია. თან-და-თან მხიარულდება. მეტე გოგო-ბიჭებთან ერთად მოჰყვება ცეკვას).

(ფარდა)

ნიკო მაჩაბელი

პაღლი და გავუვი

(ბადმის კეთებული)

ცხოვრობდნენ ერთად ცოლაქმარნა. ჰეავდათ ერთად-ერთი ჩხვილი ბავშვი. ქროხელ ქმარი ადრე დაბრუნდა სიმუშაოდან; ცოლმა უთხრა ქმარს:

— წეალზე მივდივარ და ბავშვს მოუარეო.

ცოლი წავიდა; წეალი ძორს იყო. ქმარი ჩამოჭდა ცოტა სანს, მაგრამ მალე მოეწეონ, ატეობდა — ბავშვის შოვლა მისი სელობა ძრ იყო. „მოდი მეზობელთან გადავალო“ იყიქრა. დაუძახა მაღლეს:

— ბოლლიძ, მოდი აქ დაწექი და ბავშვს მოუარეო.

მაღლი კუდის ქნევათ მივადა. ჰეკიანად შეჭხედა ჰატრონს, თითქო უველავერი ენძისო. შემოუარა აკვანს გარძემო, დაჭესუნა, დაწვა, თავი წინა ფეხებზე დაიდო და გარებისკენ იურიებოდა. სახლის ჰატრონსმა ოდნავ მიხურა კარი და გავიდა; გარე თბილოდა.

წევს მაღლი, ეველავერის ფხიზლად აკვირდება; უცემ შეჭრა, ეურები სცექიტა, ცხვარი ზევით ასწიდა. რა ამბავია?

სახლში კარებთან კოჭობით რე იდგა. სახლას გვერდით შხამიანი გველი მოსრიალებდა. რძის სუნი ეგრძნო, შემოძვრა

ქოხმი, ტანს აქეთ იქით გრეხედა, კედებითან მიცურდა, მას რეალურით იყოაჭნებოდა. დაპევეთა ბროლიამ, კბილები დაძრავება და უცდის. გველი მისრია ლფა და დაპარა აკვანს ასვლა. სწორად წამოვარდა ზეზე ბროლია, დააცხრა ბისლის, ჩაურძო კელში ბასრი კბილები და თავი ტანს მოაძორა. ამ დროს იხე მაგრად შემოჟერა თათი აკვანს, რომ აკვანი გადაძრუნდა, ბავშვი იატაკზე გაიმსლართა და ტირილი მორთო.

მიუგოდა ბროლია ბავშვის და დაუწეო აღერსიანად ლოგება, თითქოს ანუგებებსო. ბავშვი გაჩუმდა და იქვე იატაკზე მიუმინა. მაღლიც გვერდზედ მიუწვა.

დაბრუნდა სახლის ჰატრონი, კარი შეაღო. შეახტო ბროლია თათებით და სიხარულით უეფა დაიწეო. დაინახა ჰატრონმა: აკვანი გადაქცეულია, ბავშვი იატაკზე უძრავად ჰეგდია, მაღლი სისხლში აქვს მოსურილი, მასაც უეფით მიგარდა.

— უთუოდ გაცოლება და ბავშვი დაგლიჯათ, იყიქრდა, — სწორედ იმიტომ დაზიადა დაქი თავზაქინდრულია“.

უცებ წამოავლო ხელი დანას და გულში ჩასცა. ბროლიაშ სული დალია. ამ ხმაურობაზე ბავშვის გამოედვიმა და ტირილი მორთო.

— ცოცხალია! — დაიუკირა მამამ და მავარდა ბავშვის. მხოლოდ მამის დაინახა, რომ იატაკზე მკვდარი გველი ეგდო, მისვდა როგორც იუთ საქმე, მიუგოდა ბროლიას, მაგრამ გვიან-და იუთ.

ლ. ბოცვაძე

ვირის თავგადასავალი

XVII საოლის ზაზირდები

(ფრანგულით)

რთხელ მედორი გამოსულიყო იმ სასლიდამ, საცა დაიბადა და ბეჭინიერად ეოფილიყო და კატას გამოსდგომოდა, რომელსაც მისთვის ხორცი მოეტაცნა; ხმირად არ ჰქონდა მედორს ამისთანა შემთხვევა ხორცის შექცევისა; ამის გამო გამოეკიდა ქურდს, მაღაც დაიჭერდა, რომ მსუნაგი კატა ხესე არ ავარჯნილიყო, სადაც მედორი კედარ მისწვდებოდა და თავის თვალით უურებდა, როგორ შექამა მისი ლუქმა კატამა! გაჯავრებული იდგა ხის მირას და ჰეული და ღრინვით უსაუკედურებდა ასეთის საქცავლისათვის. მისმა უეჭამ მაჟკრიმა სოფლის ბაზადები, რომელნიც ის იქ სკოლიდან გამოდიოდნენ. იმათაც მხარი დაუჭირეს მედორს და ლანძღავდნენ კატას; აჟკრიბეს ქვები და სეტევასავით დაუძინეს საბრძლო კატას, რომელიც უცრო მაღლა ამკრა და მიიმალა ხმირ ფოთლებბი; ბალვები მაინც განაგრძობდნენ ქვის სროლას, უხაროდათ, როდესაც კატის ქნავილი ამცნობდა მათ ქვის მოხვედრას. მედორს მოხწეინდა ეს გართობა. საწეალ კატის ქნავილმა მოულით გული, და არ თანაუგრძნილი ბოროტ ბიჭებს. ახლა ამათ დაუწეო უეჭა და ხალათებსა სწევდა, მაგრამ ისინი მაინც კანაგრძობდნენ თავის ბოროტ მოქმედებას. ახლა სროლაც დაუწეოს. ბოლოს ერთი საშინელი ქნავილი მოისმა და საბრძლო კატა ჩამო-

კარგი ხედის მქონათ და თავ-გატესილი. ბოროტ გადადგინდა
დღიდღ ესიამოვნებთ თავიანთი გამარჯვება, იმის მაკიურ რომ
შეწანათ თავიანთი საქციურები და შეჭბრალებოდათ თავიანთ
უბულობის მსხვერპლი. მედორი კი სიბრალულით დასცემო.
და თავის ძრერს, და საკვედურით შექსედ ბალდებს. ის იუ
მინ წასვლაც დაბარირებს, როდესაც ერთმა მათვანმა წამოიძახა:
„მოდი ერთი კს მაღლიც წეალძი ჩაფავდოთ, კარგად იჭეუმ-
ჟალოს“. ს

— კარგი ასრია, კარგი! დაიძხეს ერთბაშად დანარჩენები. — დაიწი, ურიდოცხ, აგერ მარბის. — გამოუდგნენ ჟივილ-ხივილით საბრალო ძაღლს. თორმეტი იუპნენ და აქეთ-იქა-დან ეხვეოდნენ. მეფორი გარბოდა, რაც შეეძლო, მაგრამ სულ თხხის თვისა იყო და ჯიდ ხასს სირბილი კერ შესძლო; ერ-თი კუდი სწვდი, მეორე—უეხში, მესამე—კისერში. და ამ გვარად სწერდნენ საბრალოს და ბეჭირებდნენ; შეძლებ მოა-ბეს კასერზე თოვი და ისე მოუკირეს, რომ კინაღმ დაას-რჩეს; მაღალი წართოიეს მდინარისაკენ; ერთმა შეხსნა თოვი და წევლში უნდა ჩაეგდო. — მოიცაო, ორი ბუმტი მოვაბათ, მასინ გაცურდება და ქარხანამდინ ვაცურავოთ, იქ ბორბლის ქვეშ გა-გაძვრინოთო. სისრიალო მეღორი ამაოდ უმაღლიანდებოდა ამ 12 ბიჭის; სულ უმცროსი მათვანი ბოის წლისა იქნებოდა. უფროსმა ანდრომ მოაბა კისერზე ორი ბუმტი და გადატ-ეორცნა მუა მდინარემი. ჩემი საბრალო მეცობარი თითქმის იხრჩობოდა, ჩეარ მდინარეს მიჰქონდა და თოვიც მაგრა უცერ-და კისერში; ამ გვარად მიასწია ქარხნის ბორბლამდე, სადაც ბორბალი ლუკმა-ლუკმა აქცევდა. ამ დროს მუქებს სადილი გაუთავებისათ და მიღიოდნენ დაგუბებულ წელის ასაშვებად; ერ-თმა მათვანმა დაინახა მეღორიც, მიუბრუნდა ბოროტ ბიჭებს: „კიდევ უნდა ჩაიდანოთ სამავლობა, თქვე ხაზისდარნო! აბა, ამხანა გებო, ერთი ჭეუა ვასწავლა ამათ, რომ მეორედ ადარ

დასრულონ ძაღლები თევისთ გზსართობად.⁴ გაუდოიშვილმა მედორის და საცოდები ძლივს წელიდამ ძმოცოცდა; სხვებმა კი დაიჭირეს ბიჭები და სათითაოდ ურტქეს კარგად, ზოგმა წელიდა, ზოგმა თოკით, ზოგმა სახრით; მეიქნა ერთი უფრილი და ჩხავილი. ბოლოს გაუძვეს. ბავშვები ტირილით გაუდგნენ გზას და ნატექნი ალაგი ხელით ეჭირათ. მედორის მფრინავმა შეხსნა თოკი და მიაწყინა მზიძნ აღვილის ჩაღაზე. მედორი რომ მემრა, მზად იქო შინ წასასვლელიდ, მჭედელმა წილებანა, მაგრამ იქ უთხრეს, რომ ისეც ბევრი მაღლები გვებავსთ და ისევ შენ წაიუგანეო; გულგეთილმა კაცმა წამოიუგანა, მაგრამ ცოლმა საეგედური დაუწეო, სადა მძღვეს მაგის საჭმლი ჟურით?! მჭედელს მოსწევინდა ცოლის შეგიძლი და წაიუგანა იმ ფირმერთან, საც მე ვცხოვორობდი და საც საჭირო იქო სადარეჯო ძაღლი. აი ამ გვარად გავიცხნით ერთ-მანეთი მე და მედორმა და დაგმეცობრდი თ.

(ა. ამილახვრისა)

ତାତୋଟାଳ

ହାନିରେଖାତ ମାତ୍ରାକୁଣ୍ଡଳୀ 15 ମୁଖୀରେଖା ଓ ଅଗ୍ର-ପ୍ରକିଳନ ବିନ୍ଦୁରେ
1, 2, 3 ଏବଂ 4 (ମେତୀ କି ବରା) ମୁଖୀରେଖା. ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଲାଭ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ. (ଯେତେ ତଥାମାତ୍ରାଳୀ କାରା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ମହିଳାଙ୍କଙ୍କରେଖା.)

କରିବାରେକାମ୍ବିଳ
ବିଜ୍ଞାନାଧିକାରୀ

କାଳିତାଳ

100

ବର୍ଷ

{ ନାପ୍ରାଣ-
ସବ୍ରେଲୀ.

{ ପ୍ରକାଶ-
ଦଶିଲୀ.

୩

୬

୩

୩

ଚାରି

”

{ ତମିଳ କିମ୍ବା
ଇଂରାଜି.

କୃତି

80-12 ନେତୀ ଅନୁତାତ୍ମକାରୀ କମିଶିଲୀ ଆଲ୍ଲାରୀ:

ଏହିକିମ୍ବା: 1, କିମ୍ବାଲୀ ମୁଖୀରେଖା ମୁଖୀରୀ.

2, ଏହିକିମ୍ବା ଫଳରୀ କ୍ଷମିତାକାରୀ.

მიმღება ხელის მოჭერა

1909 წლის იანვრიდან 1910 იანვრამდის, თავისუფალი
საქართველოს სურათებისი ქურნალი

საქართველოს სურათებისი ქურნალი

ნ ა ც ა დ შ ლ ი

(წელიწადი მეტეთე)

წლიურ ხელის მომწერლებს მიეცემათ:

24 წიგნი ეურნალი „ნაკადული“
ლი „მირე წლოვანთათვის“

12 წიგნი ეურნალი „ნაკადული“
მოზრდილთათვის.

პრემია: მიეცემა წლიურ ხელის მომწერლებს 1909 წ.

„რას გვიამბობს ოთახი“ (ავენარიუსისა)

შერნადის ხელმძღვანელობის უწყვეს საგანგებოდ პრემია სარედაქტო
ცოდნისასა.

ფასი ეურნადისა: წლიურად ხუთი მანეთი. ნახევარის წლით სამი მან.

სამზღვარ გარედ: წლიურად შეიდი მანეთი. ნახევარ წლით ოთხი მან.

შეიძლება წლიურანთათვის 24 წიგნი სამი მან.—მოზრდილთათვის 12
წიგნი სამი მან.—სეირის-მოწერა შეიღება წლიურად და ნახევარ წლით.
უფლის შემოტანა შეიძლება ნაწილ-ნაწილად.

ხელის მოწერა მიიღება:

1) „ნაკადულის“ რედაქციაში, გოლოვინის პროსპ., ზუბალო-
ვის სახლი., № 8, ყოველ-დღე 9—2 საათ., სამშაბათობით საღმოთიც.

2) წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნის მაღა-
ზიაში, სასახლის ქუჩა, სახლი თავალ-აზნაურობისა. წლიურად ფასი
შურნალისა დამტებით, ესე იგი 36 წიგნისა რჩება ისევ 5 მანეთი.

ნაკადულის რედაქცია სთხოვს ხელის-მომწერთ:

ვისაც ეურნალის ნომრები დააკლდება, მიმართონ აგენტს ანუ
რედაქტორს, არა უგეიანეს ერთის თვისა.

ვინც მისალის გამოგზავნის დასაბეჭდათ ვთხოვთ გარკვევით
და სუფთად იყოს დაწერილი.

რედაქტორი: მ. ი. დემურია.

გამომცემელი: თაგ. პ. ი. თუმანიშვილი